NRO 47

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżfzego Rządu Nayiaśnieyfzego Imperatora Całey Rofsyi.

z *Wilna VS.* 13 Czerwca 1800 we Srzodę

Z Petersburga VS. 1 Czerwca.

JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadczyć raczył ukontentowanie fwoie Generałowi kawaleryi Obreſkow, *za* przyprowadzenie do należytego porządku pieciu fzwadronow połku dawniey fwoiego. General Maior Baron Markłowfki 2 będzie kommendantem w Narwie. General Maior Glazow 2 dla choroby uwalnia fię od ſłużby z rangą Generała Lieutenanta, i pozwoleniem noszenia munduru. General Maior von Diuſterlo dla wieku podeszłego i ſłabości zdrowia uwalnia fię od ſłużby. Otrzymali rangę General Maiorow Połkownicy: regimentu leibgwardyi Wielkiego Xiążęcia Alexandra Łychaczow naznaczony *Szefem* regimentu muszkietyerow dawniey Glazowa; połku Kiraſſyerow Xiążęcia Ramodanowſkiego Ładyżeńſkiego Esipow naznaczony Szefem połku Dragonii przedtym von Diuſterlo.

Podpółkownicy zoſtaią Połkownikami: połku kiraſſyerow Graffa *Sołtykowa* 2 Bułgarczycz; połku dragonii Obreſkowa Dawidow; regimentu muszkietyerow Hagenmeiſtera Palicin; muszkietyerow Rykowa Zochow; leibgwardyi Wielkiego Xiążęcia Alexandra regimentu Kapitani: Ratkow, Xiaże Wołkońſki, Weliaminow. Maiorowie Podpołkownikami: połku dragonii Woiewodzkiego Rykow; tegoż połku Medińcow; tegoż połku Ranew; ſtrzeleckiego *Szyszkowa* Jurłow. Połku dragonii *P*uszkina Połkownik Szulten dla choroby uwalnia fię od ſłużby. *Połku* dragonii Szreidersa 1 zmarły Podpółkownik Siwers z rang liſty wymazany, iako też garnizonowego Bułhakowa regimentu Maior Lewenberg. Kommendantami naznaczeni; Podpółkownik Herbusz złączonego batalionu grenadyerow z kompanii regimentu Selechowa i Brunowa; Połkownik zas Hlebow połku huzarſkiego Miłoradowicza. Wielcy Xiążęta: Konſtantyn i Mikołay zamienią połki fwoie.

z Wiednia 11. Czerwca z Gazety Wiedeńſkiey.

Xiąże Albert Saſko Cieszyńſki d. 5 powrócił fzczęśliwie z Drezna do Pragi. Według rapportow Generała artylleryi Barona Kray, Arcy Xiążę Ferdynand na d. 1 poſtanowił attakować bardzo ważne ſtanowiſko Brandenburg, na prawym brzegu Dunaiu położone, dla utrzymania łatwieyszey kommunikacyi między ſtrażami potrzebne, od nieprzyiaciela zaś mocno osadzone. Przyprowadził rzecz do pożądanego końca wysłany General Maior Frenel, tak fzczęśliwie iż nie tylko pomienione ſtanowiſko dobyte fzturmem zoſtało, ale też nie mało Francuzow zagarneliśmy w niewolę. W tym zdarzeniu drugi mianowicie batalion *P*eterwaradyńſki dał znakomite dowody męſtwa i nieprzełamaney przeszkodami ſtateczności.

Tegoż czasu znaiomy Graff Mier na czele dywizyi iazdy *za* pomocą zbroynych wieśniakow wtargnoł do doliny Kinzing, z wielu mieysc nieprzyiaciela rugował, wielu w niewolę zabrał, resztę do Kehl uſtępować przymuſił; a z *P*odpołkownikiem Walmoden złączony poſtrzegać będzie, ażeby raz ieszcze trzeci Frrancuzi od pomienioney twierdzy do Niemiec nie wpadali. D. 5 Baron Kray uwiadomiony że Moreau armii fwoiey wielorakie obróty czynić roskazał, fam przedſięwzioł w znaczney ſile wyſtąpić w pole, ażeby lepiey zamiary nieprzyiacielſkie mógł miarkować. Gdy więc tym ſposobem zbliżyły fię wzaiemnie ku ſobie woyſka z obu ſtron, przyszło do krwawey rosprawy.

Naprzód pod Rorhan i Riſs nieprzyiaciel z mieysca ruszony, do Guttenzel i Hirvel uchodzić muſiał; na lewym zaś brzegu rzeki Iller Auſtryackie regimenta poſtapiły ku Kirchberg i *S*inningen; tu do poſtępowania dalszego na przeszkodzie był grunt nierówny; wzgórkami, drzewem, rowami przerznięty; z opóźnienia fię naszego nie zaniedbał korzyſtać General en chef Mo-

reau, zciągnoł do ſiebie dwie nowe dywizye, nad rzeką Iller poſtawił, i w przewyżſzaiących ſiłach wpadłszy z boku na Generała Baillet, do odwrótu przynaglił. Baron Kray dopełniwszy ſwóy zamiar rekognoſkowania ſtanowiſk, obrótow, i zamiarow nieprzyiacielſkich, z Rorhan i Riſs woyſko całe do Ulm odprowadził.

Donoſi pomieniony Generał, że ſtrata z naszey ſtrony w opisaney bitwie znaczną nie ieſt; zagarneliśmy nawet nie mało ieńcow. Nieprzyiaciel dywizyą do Landsberg wprowadzoną iuż zmnieyszył, artylleryą na lewy brzeg rzeki Lech uprowadził. Xiążę Reuſs z głównej kwatery Reuti pisze d. 5, że w kraiu Grisońſkim Francuzi Oberland zaieli; w Voralbergu zaś do pomienioney daty nic ſię nie ſtało ważnego; część garnizonu z Bregenz wyſtąpiła. Wodzowie Francuzcy ſłaby attak przypuszczali do Immenſtadt i Schongu, bez żadnego ſkutku.

General Kawaleryi Melas donoſi z Turinu 30 Maia, iż armia nieprzyiacielſka przez dolinę Aoſta pod Ivrea przybyła, ztamtąd do Vercelli i Novarry zdaie ſię poſtępować, właśnie iakby iey zamiarem było przeciąć Auſtryakom w Liguryi i Piemoncie ſtoiącym kommunikacyą z Mediolanem i Mantuą. Przeciwko temu wodzowie naſi naydzielnieysze śrzodki przedſięwziąć wkrótce maią. Powtórny rapport Generała Keim potwierdził dawniey przyſłaną wiadomość, iż kolumny nieprzyiacielſkie od Suze do Avigliano zbliżone, znowu do Suze uſtąpiły, i teraz ſtoią w Chianoca i Buſſolino. D. 28 Maia Regiment dragonii Lobkowicza w Chivas ſtoiący, widząc poſtępuiącą do miaſta liczną dywizyą nieprzyiacielſkiey piechoty, cofnoł ſię ku Orca do Graffa Haddick. Chivas, Ivrea, Verue, i kilka innych miaſt Piemontſkich od Medyolańſkiey ściany, na początku 18 wieku były znacznemi twierdzami; z niemałą trudnością wszyſtkie dobył i zburzyć roſkazał Xiążę de Vendome pod czas woyny o ſukceſſyą Hiszpańſką przed rokiem 1706.

W korpusie Generałow Ott, i Hohenzollern opasuiącym Genuę nic ſię nie ſtało uwagi godnego: niedoſtatek żywności w mieście wielki; ztąd pomnaża ſię codziennie dezercya. Wódz nieprzyiacielſki Maſsena czyni czasem wycieczki małe w nadziei otrzymania kiedyżkolwiek odſieczy; która żeby nie przyszła nigdy, ieſt uſiłowaniem naszym. Nad rzeką Var Francuzi w przewyższaiącey ſile z Tinca Bach wyparli Generała Gorupp; lecz temu przyſzł poſiłek Graff Bellegarde nad rzeką Vessubia ſtoiący. Po tym zdarzeniu General Elsnitz artylleryą z Nice wyprowadzić kazał do obronnego mieysca Roja; ztąd według okoliczności użyta będzie albo do dobywania twierdzy Montalban, albo do inney potrzeby.

Słychać że Buonaparte raz ieszcze podał nowe warunki do ugody Dworowi naszemu; negocyacye miały bydź rozpoczęte gdy Moreau zbliżył ſię do Auszpurga; to pewna iż Poseł Hiszpańſki częſto gońcow posyła do Paryża. W porcie Weneckim nazbraia ſię okręt woienny Bellona, na którym Oiciec S. od Króla Jmci Dwóch Sicilii proszony, za zezwoleniem naszego Monarchy, ma wkrótce podróż przedſięwziąć do Pesaro, ztamtąd lądem uda ſię do Rzymu. Margrabia Ghisilieri Szambelan i Konsyliarz Cesarza Jmci, przed kilko tygodniami wyſłany do Włoch, o którym tyle wnioſkow czyniono, będzie sprawował urząd Posełſki przy dworze Piuſa 7; w żegludze towarzyszyć nieodſtępnie maią Oycu S. Posłowie Hiſzpańſki i Neapolitańſki.

Powiadaią że Konsul nie wprowadził do Włoch przez ſtraszliwą górę S. Bernarda nad 25 tyſięcy Francuzow. Jeśli tak ieſt Baron Melas wniwecz obróci nieprzyiacielſkie zamyſły, ponieważ w okolicach Turinu może zgromadzić 40 tyſięcy piechoty 15 t. iazdy, nie ruszaiąc dywizyi pod Genuą i nad rzeką Var zoſtawionych. W oſtatniey wycieczce d. 13 pomagali Francuzom Genueńczykowie oſzukanie. Dniem pierwey Maſſena bal dawał; przykońcu rozrzucił bilety w których wyrażono było; iż Buonaparte na czele 80 t. żołnierza wtargnoł do Lombardyi, opanował Turin i Medyolan, zbliża ſię do Genui. Zagrzanych tym spoſobem Ligurow wyprowadzono w pole; walczyli dość mężnie, i prawie do iednego wszyscy polegli lub ranionemi zoſtali.

Liſty Conſtantinopolſkie wyrażaią, iż Officyer Turecki który w przeszłym roku przywodził flotcie Ottomańſkiey na morzu Adryatyckim, do Cypru na wygnanie poszedł. Porta ieszcze nie podała do wiadomości powszechney rapportow z Egiptu przyſłanych. Wielki Sułtan roſkazał Wezyrowi nową armią zgromadzić, powtórnie wtargnąć, i z mieszkańcami poſtępować, iak więc zwyciężcy czynić zwykli z narodem zwyciężonym. Rozruch w Romelii nieuſtał; naywięcey rokoszanow zgromadziło ſię w okolice Balkan, Basza Siliſtryi pod Schumlą korpus ich oskoczył i poraził. Porta codziennie wodzom swoim posyła poſiłki zalecaiąc ażeby iak nayrychley pożar woyny domowey zgaſili; żywność nawet do obozow prowadzić trzeba; ponieważ kray cały zupełnie przez obie ſtrony zniszczonym zoſtał.

Królowa Jmć Dwóch Sycylii pewnie tu ieſt spodziewana z dwóma córkami; pierwszą ma zaślubić Xiążę de Berry; drugą zaś ſtarſzy syn Arcy Xiążęcia Ferdynanda dziś chwalebnie dyſtyngwuiący ſię w armii Szwabſkiey.

z Conſtantinopola 3 Maja z Gazety Hamburgſkiey.

Przed kilko dniami ſtolica nasza w trwo

dze wielkiey była; rokoszanie zbliżyli fię do murow; obywatele w okolicach mieszkaiący do miafta uciekać mufieli przed niebespieczeńftwem. Rząd rychło zgromadził żołnierza znaczną liczbę; pierzchneli buntownicy po krótkim odporze; powróciła spokoyność. Cała iuż flotta Ottomańfka z Kapitanem Baszą pod żagle wyszła; nie wiemy iednak co czynić będzie. O rozpoczęciu w Egipcie krokow nieprzyiacielfkich wielorakie fą powieści. Powszechne ieft rozumienie, iż Kleber widząc port Alexandryą przez Anglikow zamknięty, posądzi Wezyra W. o wspólne z niemi kapitulacyi łamanie, uderzył nieopowiednie na oboz o milę od Cairu ftoiący, trupem położył 6 lub 8 tyfięcy ludu, tyleż ranił, opanował bagaże, &c resztę armii do granic Syryiſkich zapędził.

Mówiono wprawdzie, że Osman Bey za pomocą Mammelukow ubiegł ftolicę Cairo; lecz o tym czekamy rapportow dokładnieyszych. To niewątpliwa, że przyczyną wodzowi Francuzkiemu do rozpoczęcia krokow nieprzyiacielfkich było oświadczenie Sidneja Smith względem zamknięcia portow Egiptſkich na rofkaz Lorda Keith Admirała; pod boiaźnią ścifley odpowiedzi, ieśliby dozwolił ftatkom Francuzkim wychodzić pod żagle. Upadły dziś nadzieie kupcow naszych, którzy fię spodziewali po uftąpieniu nieprzyiacioł otworzyć z Cairem handel zwyſkowny. Tym czasem prezentowali fię Dywanowi Deputowani od obywatelow Egiptu wraz po wiadomey kapitulacyi do Wielkiego Sułtania wyfłani z proźbą, ażeby dawne poddaństwo łafkawie pod rząd fwóy przyiąć raczył.

z Londinu 3 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey.

Lord Keith przyfłał Admiralicyi rapport obszerny, w którym opisuie co czyni Angielfka flotta pod kommendą iego, chcąc opasanego Mafsenę przynaglić do poddania Genui: wszyftkie szczeguły iuż nam fą wiadome z liftow Wiedeńfkich. Lord S. Vincent w Torbay ftoiący dla naprawienia uſzkodzonych nawałnościami okrętow niedawno wyszedł pod żagle, odebrawfzy niespodzianą wiadomość, iż z flotty Breſteńſkiey 40 ftatkow chciało wprawdzie wypłynąć; lecz boiaźnią spotkania naszych wftrzymany nieprzyiaciel powrócił na bespiecznieysze ftanowifko. Czegośmy w ciągu dawnieyszych woien nie widzieli, doświadczamy teraz Podobno za taiemnym dozwoleniem Konsula Buonaparte otworzyły fię handlowe kommunikacye między Anglią, Francyą, Batawami. Nieprzyiaciele nas opatruią mięfiwem, zbożem wielorakim, wódką, winem, my nawzaiem wypłacamy fię kawą, cukrem, bawełną, węglem ziemnym, i innemi towarami.

Jednak przy obfitym zewsząd żywności doftarczeniu, wielka ieft u nas drożyzna; ztąd częfte w rozmaitych miaftach rozruchy. Królewic Auguft wkrótce ma otrzymać tytuł Xiążęcia de Kendal; Parlament wyznaczy pensyą, iaką ftarszey braci iego wyznaczył. Dokładne w Jzbie niższey rachunki dowiodły, że w zeszłym roku ſkarb Wielkiey Britańnii na woienne i domowe wydatki, subfidia zagraniczne, procenta od długow, wydał ogromną summę blifko 55 millionow FS. Z Jndyi wfchodniey smutna wiadomość przyfzła, że korsarze Francuzcy w odnodze Bengalfkiey, na brzegach Malabarfkich i Coromandelfkich krążący znaczną nam szkodę w ftatkach kupieckich uczynili. Kommenderuiący Admirał Rainier długą i ciężką złożony chorobą przyszedł do zdrowia; mamy nadzieię, iż odtąd handluiący w osadach wschodnich Anglicy na nieprzyiacielfkie rozboie narzekać przeftaną.

Hunter Gubernator osad nowo założonych Botany bay w nowey Holandyi, donioſł rządowi, że wszyftko tam ieft w naylepszym ftanie; lecz w Jrlandyi Defenders nie chcą ieszcze fkłonić fię do myśli spokoynieyszych; żyie w ich sercu zaftarzała ku Anglikom nienawiść; żyie przesąd wzięty od przodkow przeciw zbawiennemu dwóch narodow ziednoczeniu. Niedawno Kanclerz mówił w Jzbie wyższey Dublińſkiego Parlamentu, że duch buntowniczy zapala gminne umyſły; mordy w Prowincyach nieuftaią; na drogach publicznych, co większa w domach nie ma bespieczeńftwa; rząd mufiał wiele woyfka pofłać mianowicie do Hrabftw Wiklow i Wexford; iuż nawet żołnierz nie czyni dziś iak przedtym czynił filnego wrażenia, powściągaiąc boiaźnią kary gotowey zaciętych w zbrodni złoczyńcow.

Do wiadomości w górze położoney o kommunikacyach z Francyą i Batawami otwartych przydać trzeba, że dziś bardzo znaczny handel prowadziemy w Dieppe, Calais, Oftende, Anvers, Amfterdamie, Rotterdamie. Lord S. Vincent z flottą do Breftu wypłynoł. Wiele ftatkow letkich wyſłano z Portsmouth dla zabrania woyſk na wyfpach Jersey i Guernesey ftoiących; większe albowiem okręta nie mogą tam kotwicy rzucać. Pokazuie fię teraz iż rząd nasz nie inaczey pozwolił Sidneiowi Smith potwierdzić kapitulacyą między Wielkim Wezyrem i Generałem Kleber zawartą; aż Francuzi odmienią niektóre z niey warunki. D. 28 Maja w Jzbie wyższey Parlamentu Dublińſkiego większością głosow przeszedł bill Unii; co ieszcze bardziey zapaliło wiadomych Defenders; tak dalece iż Kanclerz oświadczył konieczną potrzebę pomnożenia woyſkowey potęgi na utrzymanie spokoyności.

Na rofkaz Xiążęcia d' York w umundurowaniu woyfka naſzego niektóre odmiany uczyniono.

z Lisbony 3 Maja z Gazety Hamburgſkiey.

17 wielkich okrętow Angielſkich zawinęło do portu naszego; maią na sobie 7 tyſięcy żołnierza; ſłychać że woyſko uda ſię na morze śrzodziemne; inni mówią o wyprawie do wysp Canaryiſkich, gdzie teraz ſtoią 4 okręta Hiszpańſkie piaſtrami ładowne, które niedawno z Ameryki przybyły. Do Gibraltaru także przyszło wiele ſtatkow z woyſkiem na odmianę dawnego garnizonu przeznaczonym. Mamy u siebie trzy regimenta z emigrantow Francuzkich złożone: Caſtries, Montemart, la Chatre; wszyſtkie ſą na żołdzie Angielſkim; kommendanci rozkaz odebrali z Londinu, mieć w komplecie przepisaną liczbę żołnierza.

z Paryża 3 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey.

Rapporta z Aoſty, Jvrea, Embrun, Antibes przyſłane zawieraią w sobie: pierwſzy Konsul 27 Maia ſtanoł w Jvrea; wkrótce ſpodziewany ieſt Generał Moncęy na czele 20 tyſięcy piechoty, 5 iazdy z Szwaycarow przez górę S. Gotharda. Góry i wąwozy wſzyſtkie, które wſtęp acz trudny daią do Włoch, naszym żołnierzem i działami ſą osadzone. Żołnierz w marszu śpiesznym i znoszeniu wielorakich przykrości był dotąd cierpliwym; niektóre półbrigady nie przyięły ofiarowaney gratifikacyi za nadzwyczayną posługę. Opisać trudno, iakie mieliśmy przeszkody w przeprowadzeniu artyllery, koni, ammunicyi, na górach, przez które dotąd armie nie ciągnęły; trzeba było w korytach kłaść działa, i po 100 ludzi zaprzęgać. którzy ledwie po dwudniowey pracy górę S. Bernarda przebyli; inne ſkładano na saniach z małemi kółkami wynalazku Generała Gassendi; wozy ammunicyine, koła, awety rozbierano częściami, i na ręku przenoszono, iako też kule, prochy, w pakach po mnieyszych; ſłowem wszyſtko tu ludźmi robiono, ponieważ dla koni, mułow drogi w tych ſtronach ſą nieprzebyte; kawaleryi przez Simplon iść kazano.

D. 26 pod Chiusella mieliśmy z nieprzyiacielem utarczkę. Lannes od Generała Berthier wyſłany z przednią ſtrażą do Chivas, znalazł Auſtryakow ſtoiących bardzo wygodnie, attakował; piechota wnet uſtępować w nieporządku zaczęła; lecz regimenta dragonii Cesarza i Latour odwrót iey zaſłaniaiąc mężnie walczyły; poległo 500 ludu z okładem, Officyerow 12, między innemi Generał Palfy, przez omyłkę w naszych rapportach nazwany Pilatus. Tegoż dnia Generał Melas do Turinu przybył, i armią zgromadza w okolicach; naszey wszyſtkie dywizye dotąd nie ściągnęły na mieysce; gdy ſię zgromadziemy, Konsul Buonaparte obiawi co czynić trzeba. D. 22 Generałowie do Suze poſtępuiący szturmem wzieli ſzańce Gravieres w bliſkości pomienionego miaſta; 600 Auſtryakow poszło w niewolę; wkrótce potym zamek obronny Brunette bramy otworzył; garnizon liczył 800 żołnierza.

Jeńcow odeſłano do Chambery; zgadnąć trudno, gdzie i iakim ſposobem dywizye pod Suze ſtoiące przyłączą ſię do główney armii; Melas w Turinie przeszkadza prędkiemu ich ziednoczeniu. Elsnitz w Hrabſtwie Nice ma 15 tyſięcy żołnierza; dobywać chce zamkow Villefranche i Montalban, lecz na ciężkiey artylleryi mu zbywa. Z Antibes wyſłano kilka ſtatkow do Genui; mamy nadzieię że iede i przynaymniey wnidzie do portu, i Generała Maſſenę uwiadomi o zbliżaiącey ſię odſieczy. Ponieważ Auſtryacy lądem nie ſzturmuią; Anglikom zaś od morza nie łatwe ieſt bombardowanie, długo ieszcze miaſto bronić ſię może, ieśli żywność dla żołnierza i ludu wyſtarczy. Zabranych w niewolę Auſtryackich żołnierzy Maſſena dla zamiany odeſłał na flottę Angielſką; ta wiele nam ſtatkow zabrała wyſłanych do Genui; iednak nie które ſzczęśliwie zawinęły.

Biega pogłoſka iakoby Anglicy do Toulońſkiego portu wniść chcieli, zamyślaiąc tam ſtatki nasze i Arsenały zapalić; lecz to ſię wcześnie odkryło. Podobnego zdarzenia rząd obawiaiąc ſię w Breſteńſkim porcie, zalecił Generałowi Bernadotte liczne woyſko poſtawić obozem w bliſkości miaſta, i naywiększą zachować oſtróżność; nie tayno albowiem, iak śmiały ieſt i odważny kommendant flotty nieprzyiacielſkiey Lord S. Wincent; z hiſtoryi zaś, że nayobronnieysze porty nie ſą dość bespiecznemi, gdy attakuiący kilka okrętow poświęci na ſkutek wielkiego zamiaru; dość wspomnieć wyprawę Admirała Ruyter do Chatham, i drugą w r. 1702 przedſięwziętą przez Admirała Roock, który w porcie Vigo zniszczył flottę Hiszpańſko Francuzką.

Haller dawny armii Włoſkiey Podſkarbi za pierwszym Konsulem do Piemontu pośpieszył. Woyſkiem do zdobycia ſzańcow Gravieres pod Suze użytym kommenderował Planta, dziś w nadgrodę zaſługi Generał Adiutant, Officyer Szwaycarſki. W zamku Nantes 6300 funtow prochu przypadkiem zapalono; liczba zabitych i ranionych osob ieſt wielka. Departament Ourthe, przedtym Liege więcey dał ochotnikow do armii rezerwowey, niż cały razem Niderland, i publiczną z uſt Prefekta odebrał pochwałę, która iednak Belgow do naśladowania nie zachęciła. Z Malagi wiadomość odbieramy, że Król Jmć Katolicki na wydatki ſkarbowe dług u poddanych ſwoich zaciągnąć poſtanowił; Malaga daie 600 t. piaſtrow, Cadix półtrzecia milliona; ſłychać nawet, że Cesarz Marokańſki ma Hiszpanom pożyczyć 8 millionow.

Reszta w Dodatku

NRO 47.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSK.

z *Wilna VS.* 13 Czerwca 1800 we Srzodę.

Dokończenie z Paryża.

Chociaż uzbraiania i tym podobne czynności w portach naszych są dziś taiemnicą; wiemy iednak, iż wielu korsarzom zabrano maytkow na osadzenie flotty Bresteńskiey potrzebnych. W Rochefort na morze spuszczono okręt: Rfta od 100 armat; 3 od 74 armat i iedną fregatę do prędkiey żeglugi przysposobić kazano.

Zamknięty w więzieniu Messińskim Dolomieu niedawno pisał prosząc o wstawienie się rządu naszego za nim, ażeby wolność mógł odzyskać. Rada morska dziś dała wyrok ostateczny przeciw okrętom Francuzkim, które kilka Amerykańskich zabrały. Wszystkie uwolnić kazano z nadgrodzeniem szkody poniesioney; nie chce albowiem pierwszy Konsul, ażeby odtąd zabierano towary, które nie są własnością nieprzyiaciol Rftey. Takowe oświadczenie spodziewać się każe pomyślnego końca negocyacyi rozpoczętey u nas z Posłami Amerykańskiemi. General Vandamme tu przybył, i wkrótce wyieżdża do Bruxelles. Odebraliśmy urzędowe z Gwadalupy doniesienie, że Generał Lavaux rzeczywiście zamyślał murzynow zbuntować, woynę zaczynać domową, i podobno wyspę poddać nieprzyiacielowi. Już rozruch wybuchnoł; iuż lud brał się do broni, gdy kommenderuiący General Paris przezornie wszystko do porządku przywrócił, dowodzcę uwięził i na okręcie wysłał pod sąd do Europy. Małżonka Konsula Buonaparte ma wkrótce przedsięwziąć podróż do Mediolanu.

z Strasburga 29 Maia z Gazety Frankfortskiey

Goniec od pierwszego Konsula do Generała Moreau wysłany niesie roskaz, ażeby ieszcze kilka półbrygad od armii Niemieckiey do Włoskiey przesyłał. Generałowie Thurreau, Savournin, Duhesme, Loison szczęśliwie przeszli górę Genevre i Cenis, iak inne dywizye petit i grand S. Bernard; lecz na gorach Simplon i S. Gotharda znalazły się większe trudności; urwane skał ułomki na drogę spadaiąc uczyniły do przeyścia niepodobną; trzeba było koniecznie kilka tysięcy Szwaycarskich wieśniakow naymować do ułatwienia przechodu żołnierzowi.

Moreau główną kwaterę ma w Mindelheim; przez dni kilka groził attakiem na Ulm miasto; lecz nagle potym zwrócił się ku Lech rzece, i dwoma marszami nieprzyiaciela uprzedził, odwołał dywizye odległe, i wszystkie do głownego obozu zgromadził. Dziś urzędową wiadomość odbieramy, że Lecourbe powtóre osadził opuszczone stanowiska wyżey Constancyeńskiego ieziora; General Jardon na czele 102 półbrygady tam wkroczył; obieliśmy raz ieszcze Bregenz; musieliśmy iednak wprzód walczyć z nieprzyiacielem, który iuż się zapędził do Geiss i Rheineck w Szwaycarach. Kommissarz woienny Pommier na roskaz Generała Lecourbe wyrokiem sądu woyskowego rozstrzelany d. 21 w Babenhausen, śmiało śmierć poniosł; sam nawet własną chustkę podawał prosząc aby mu oczy zawiązano. Przykład iego czy nie powściągnie innych od zdzierstwa i kradzieży. Tegoż dnia Generałowie: Vandamme, Turreau, Bonamy, i Kommissarz woienny Breck oddaleni z obozu; pierwszy z dystynkcyą służył u Batawow; i teraz ma bydź w Belgium umieszczony.

z Ratysbony 30 Maia z Gazety Frankfortskiey.

Poczta Auszpurgska dziś z Aichs powróciła donosząc, że z pomienionym miastem przecięte są kommunikacye. Według rozmaitych rapportow wkroczyli iuż tam Francuzi; dywizya 15 tysięcy licząca ku Munich ruszyła. Elektor Jmć Bawarski opuściwszy stolicę swoią dnia wczorayszego wieczorem był w Landshut, dziś udał się do Schoenach. Przez miasto nasze ucieka wielu mieszkańcow Szwabskich i Bawarskich przed nieprzyiacielskim naiazdem; w tey chwili nadciąga korpus pod kommendą Graffa Starray.

z Innspruck 26 Maia z Gazety. Frankfortſkiey .

Odezwa do obywatelow Tirolſkich d. 24 wydana przez Gubernatora Graffa Biſſingen, donoſi o niebespieczeńſtwie zbliżonym od pólnocnych granic tey prowincyi; d. 22 liczna dywizya Francuzow poszła przez Mindelheim, Kaufbeuren, Ober Gunzburg, i zupełnie przecieła utrzymywaną dotąd kommunikacyą między korpusem Xiążęcia Reuſs i armią Barona Kray; wierni zatym Tyrolczykowie, ſtrzelcy i obywatele pospolitym ruszeniem powſtać maią ku obronie; co za dni kilka przyidzie do ſkutku.

z Bruxelles 5 Czerwca z Gazety Courier du Bas Rhin.

General Vandamme dnia wczorayszego tu niespodzianie przybył, maiąc obiąć nayważszą kommendę woyſka w Nideılandzie ſtoiącego. Wyieżdża do Oſtendy, chce natychmiaſt przeyrzeć Flandryiſkie nadbrzeża; ieſt albowiem pogłoſka, iż Angliєy rozrywaiąc ſiły nasze umyślili raz ieszcze wylądować; to pewna przynaymniey, że od dni kilku wiele nieprzyiacielſkich okrętow ukazuie ſię między Blankenberg i Oſtendą. Francuzi wiele batteryi zakładaią. Cartaux i Bonnard ſłużą pod Generałem Vandamme; pierwszego dywizya z 10 t. ludu zbroynego złożona, ma ſtanąć obozem między Liege i Maſtricht, drugiego między Aloſt i naszą ſtolicą; ſam nakoniec General en chef ſtanie między Nieuport i Dunquerque. 4 tyſiące nowozaciężney młodzi poſłano do armii Generała Moreau. Do Luxemburgſkiey twierdzy przyprowadzono temi dniami 1500 ranionych Francuzow; wszyscy iednogłośnie świadectwo daią męſtwu, i ſtateczności woyſk Auſtryackich, które liczbą ſłabsze, iednak broniły ſię prawie do upadłey.

z Hagi 6 Czerwca z Gazety Courier du Bas Rhin

D. 4 Profeſsor van Swinden większością głosow Dyrektorem RPtey obrany zoſtał. General en chef Augereau do Boisleduc wyiechał, maiąc do tegoż miaſta przenieść główną kwaterę; w obozie pod Eyndhoven odprawuią ſię zwykłe manewry. Z Flesſingue i Dunquerque donoszą, iż Anglicy wszyſtkie porty Batawſkie dla neutralnych okrętow powtórе chcą mieć zamkniętemi; iuż nawet kilka ſtatkow Amerykańſkich kawą i cukrem ładownych, gdy do Texel zawiiać miało, roſkazał im nieprzyiaciel płynąć w drugie ſtrony. Udały ſię więc wszyſtkie na Elbę.

z Nordkoepingu 31 Maia z Gazety Hamburgſkiey

Dawno iuż nic ſię nie mówiło o czynnościach seymu Szwedzkiego; dotąd albowiem w cichości i milczeniu głębokim, cztery ſtany Królеſtwa, prawie iednomyślnie naradzały ſię względem nayſkutecznieyszych środkow do opłacenia długu publicznego. We czwartek niespodzianie spokoyność zamieszaną zoſtała w izbie Szlachetney. Deputacya do tego wyznaczona, iuż przed kilko dniami podała proiekt opłaty długow pomienionych; po długim rozſtrząsaniu większość głosow pochwaliła dzieło, zalecaiąc rzecz całą przełożyć trzem innym Stanom; co niżeli naſtąpiło, urodziła ſię wątpliwość, czyli do podatkow na umorzenie długu teraz uſtanowionych należeć także maią inne fundusze dawniey wynalezione, mianowicie zaś pytanie było o podatku pod nazwiſkiem doni gratuiti znaiomym.

Odezwano ſię do świadectwa Marszałka Seymowego, ten oświadczył wyraźnie, że donum gratuitum do funduszu długu umarzaiącego ma należeć według dawnieyszey uchwały: pozoſtaie tylko urządzić ſposob wybierania onego od Szlachty, i wysłać deputacyą do innych ſtanow. Gdy iuż inſtrukcye dla deputowanych pisano; ſpor wielki powſtał; przemógł nakoniec Marszałek i deputacyą wysyłać kazano. Tu iuż oppozycya widząc przegraną miary nie zachowała. Jedni gwałtem pisali proteſtacye i manifeſta, drudzy ſię zrzekali przywileiu zaſiadania w izbie ſzlacheckiey; inni oświadczyli nigdy na ſeym nie powracać; ſłowem Marszałek nie mógł inaczey przywrócić ſpokoyności, iak ſolwuiąc ſeſſyą. Król Jmć pochwalił poſtępek iego; dziś głuche u nas milczenie; wielu niespokoynych i burzliwych Reprezentantow opuściło ſtolicę.

W teraznieyszym mieſiącu Czerwcu zaczyna ſię zwykła prenumerata na Gazetę: Kuryer Litewſki; kto pocztą utrzymywać zechce, według ogłoſzonego dawniey urządzenia ma ſię abonnować na półrocze; na mieyscu zaś odbieraiący tylko na kwartał. Z Pocztą na rok cały kosztuie złotych 80; na mieyscu wzięta zł. 60.